ECLI:LV:RLPT:2018:0409.C29227618.3.S

Lietas Nr.C29227618
Lietas arhīva Nr.C-2276-18/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2018.gada 9.aprīlī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K.Vinte-Korme
izskatīja rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības "Latvenergo" prasībā pret /pers. A/ vienkāršotās procedūras lietā par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja akciju sabiedrība "Latvenergo" 2018.gada 2.janvārī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā cēlusi prasību pret atbildētāju /pers. A/ par naudas piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja galveno parādu 192,61 *euro*, līgumsodu 5,37 *euro*, likumiskos nokavējuma procentus 42,19 *euro* par laika periodu 2014.gada 31.marta līdz 2017.gada 15.decembrim, samaksāto valsts nodevu 71,14 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro*.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2010.gada 12.martā savstarpēji noslēgto līgumu Nr.10102094074 (turpmāk – līgums) starp prasītāju un atbildētāju dzīvoklim /adrese/ tika piegādāta elektroenerģija.

Lietojot elektroenerģiju, atbildētājam bija pienākums ievērot Ministru kabineta 2011.gada 29.novembra noteikumus Nr.914 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (turpmāk – noteikumi) un laicīgi maksāt par patērēto elektroenerģiju.

Saskaņā ar līguma 2.2.1.punktu atbildētājam bija pienākums līgumā noteiktajā termiņā ziņot par patērēto elektroenerģiju un veikt apmaksu par patērēto elektroenerģiju.

Pēc prasītājas darbinieku veiktās kontrolpārbaudes datiem atbildētājs nav pilnībā norēķinājies par patērēto elektroenerģiju, kā rezultātā par laika posmu no 2013.gada 1.maija līdz 2014.gada 30.martam ir izveidojies neapmaksātas elektroenerģijas uzkrājums par kopējo summu 192,61 *euro*.

Atbildētājs 2017.gada 11.janvārī tika brīdināts par parāda samaksu un viņam tika dots termiņš parāda apmaksai līdz 2017.gada 10.februārim. Uz nosūtīto brīdinājumu atbildētājs nereaģēja, parādu neapstrīd, līdz ar ko viņa rīcība vērtējama kā piekrišana parādam. Līdz prasības iesniegšanai parāds nav samaksāts. Prasītāja uzskata, ka atbildētājs ar savu rīcību radīja prasītāja tiesību aizskārumu, kā rezultātā prasītājai ir radušies zaudējumi nesamaksātās parāda summas 192,61 *euro* apmērā.

Par savlaicīgi nenomaksāto parādu prasītāja atbilstoši līguma 3.2.4.punktam aprēķinājusi līgumsodu un atbilstoši Civillikuma 1765.pantam aprēķinājusi likumiskos 6% gadā no parāda summas.

Prasība pamatota ar Ministru kabineta 2011.gada 29.novembra noteikumu Nr.914 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 27.punktu, Civillikuma 1587., 1759., 1763., 1765., 1770., 1775., 1779., 1811., 2021., 2107., 2109. un 2033.pantu.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu atbildētājam 2018.gada 4.janvārī uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi /adrese/ ierakstītā pasta sūtījumā nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapas, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam (lietas 26.lapa).

2018.gada 8.janvārī tiesā saņemts atbildētāja iesniegums, kurā norādīts, ka atbildētājs kopš 2013.gada ir trūcīga persona un bezdarbnieks bez algota darba ar veselības problēmām, maziem iztikas līdzekļiem, līdz ar to viņam nav iespēju samaksāt visu parāda summu. Atbildētājs norāda, ka parāda summu 192,61 *euro* var nomaksāt vairāku gadu garumā, mēnesī maksājot 5 *euro* (lietas 27.lapa).

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļā noteikts, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

2018.gada 28.februārī paziņojums par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu 2018.gada 9.aprīlī parastā pasta sūtījumā nosūtīts uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un elektroniskā pasta sūtījumā nosūtīts prasītājai uz prasītājas prasības pieteikumā norādīto elektroniskā pasta adresi (lietas 30., 31.lapa).

Līdz ar to tiesa atzīst, ka tā savu pienākumu paziņot par lietas izskatīšanas vietu un laiku, kā arī sprieduma pieejamības datumu, ir izpildījusi.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja paskaidrojumi vai iebildumi tiesā nav saņemti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesība rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā nodibināts, ka 2010.gada 12.martā starp prasītāju kā piegādātāju un atbildētāju kā lietotāju noslēgts līgums Nr.1012094074 par

elektroenerģijas piegādi objektā /adrese/ (lietas 16.lapa). Līgums stājies spēkā 2010.gada 12.martā un ir bezterminā.

Saskaņā ar līguma 2.2.1.punktu lietotājs apņēmās katra mēneša pirmajā datumā nolasīt komercuzskaites mēraparātu rādījumus, izrakstīt maksājuma kvīti un pilnā apjomā apmaksāt līdz tā paša mēneša beigām, kā arī samaksāt noteikto maksu par kavējumu, ja maksājums nav veikts termiņā.

Līgums nav apstrīdēts, pierādījumi par pretējo tiesai nav iesniegti. Tādējādi tiesa atzīst, ka noslēgtais līgums ir saistošs atbildētājam.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1828.pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Civillikuma 2107.pants noteic, ka ar piegādes līgumu piegādātājs uzņemas piegādāt pasūtītājam noteiktu lietu par zināmu cenu. Saskaņā ar Civillikuma 2109.pantu, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem. Atbilstoši Civillikuma 2033.panta noteikumiem pircējam ir pienākums samaksāt pirkuma maksu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 29.novembra noteikumiem Nr.914 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (spēkā no 15.12.2011. līdz 01.04.2014.) atbildētāja pienākums ir laicīgi maksāt par patērēto elektroenerģiju.

No prasības pieteikumā iekļautā prasības summas aprēķina (lietas 6.lapa) un lietas materiāliem pievienotajiem rēķiniem Nr.201245977409, Nr.2011941237027, un Nr.201208223255 (lietas 13.–16.lapa) secināms, ka objektā laika periodā no 2013.gada 1.maija līdz 2014.gada 30.martam izlietota elektroenerģija par summu 215,38 *euro*. Atbildētājs ir veicis daļēju rēķinu apmaksu, līdz ar to parāds par patērēto elektroenerģiju ir 192,61 *euro*.

Atbilstoši Civillikuma 1425.pantam, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties ar kādas saistības daļas izpildījumu. Civillikuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

2017.gada 12.janvārī prasītāja ierakstītā pasta sūtījumā (Nr.RR527551915LV) nosūtījusi atbildētājam 2017.gada 11.janvāra brīdinājumu Nr.01VD00-33.2/36 par parāda samaksu, kurā norādījusi, ka laika periodā no 2013.gada 1.maija līdz 2014.gada 30.martam ir izveidojies parāds par pārtērēto elektroenerģiju 192,61 *euro*. Prasītāja lūgusi atbildētāju parādu samaksāt līdz 2017.gada 10.februārim, norādot, ja parāda summa netiks nomaksāta noteiktajā termiņā, prasītāja iesniegs tiesā prasības pieteikumu par parāda piedziņu (lietas 11., 12.lapa).

Atbildētājs pierādījumus tam, ka savas saistības pret prasītāju pilnā apmērā būtu nokārtojis, nav iesniedzis, prasības summu nav apstrīdējis un pamatotus iebildumus pret prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem tostarp, parāda apmēru un laika periodu, par kuru ir izveidojies parāds, nav izteicis, nav norādījis uz tādiem faktiem, kas liecinātu, ka prasītāja nebūtu piegādājusi elektroenerģiju. Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ievērojot minēto, tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus, un tiesa atzīst, ka prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma un no atbildētāja prasītājas labā piedzenams parāds par piegādāto elektroenerģiju 192,61 *euro* apmērā.

Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar līgumu vai pēc parašas, bet 1662.pants paredz, ka nokavējums uzliek parādniekam pienākumu pilnā apmērā atlīdzināt kreditoram visus zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo daļu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Atbilstoši Civillikuma 1716.panta otrajai daļai līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Savukārt šī panta trešajā daļā noteikts, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1720.panta 2.punktu kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Līguma 3.2.4.punktā puses vienojušās, ka apmaksas kavējuma gadījumā atbildētājs par katru nokavēto apmaksas dienu maksā līgumsodu 0,15 % apmērā no parāda summas.

Lietā ir iegūti objektīvi pierādījumi tam, ka atbildētājs nav veicis maksājumus līgumā noteiktā kārtībā un rēķinos norādītajos termiņos.

No lietas materiālos esošā līgumsoda aprēķina (lietas 18.lapa) redzams, ka prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu par rēķina Nr.201194123702 no parāda summas 47,08 *euro* apmaksas kavējumu par 177 kavējuma dienām 4,71 *euro* apmērā un rēķina Nr.201208223255 no parāda summas 6,63 *euro* apmaksas kavējumu par 120 kavējuma dienām 0,66 *euro* apmērā, kopā līgumsods 5,37 *euro*.

Tiesa atzīst, ka prasītājas aprēķinātais līgumsods ir taisnīgs un samērīgs, tas atbilst Civillikuma 1716.panta noteikumiem, turklāt tas iestājies tikai un vienīgi atbildētāja saistību nepildīšanas rezultātā.

Tādējādi tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenams līgumsods 5,37 *euro* apmērā.

Prasītāja ir aprēķinājusi un lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus 42,19 *euro* par laika periodu no 2014.gada 31.marta līdz 2017.gada 15.decembrim.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1759.panta 1.punkts paredz, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Civillikuma 1765.panta pirmā daļa noteic likumisko procentu apmēru, kas ir 6% no simta gadā. Civillikuma 1652.panta 3.punkts nosaka, ka parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Lietā ir iegūti objektīvi pierādījumi tam, ka atbildētājs ir kavējis izrakstīto rēķinu apmaksu tajos noteiktajos termiņos, tādējādi prasītājai ir tiesības aprēķināt likumiskos nokavējuma procentus par apmaksas termiņa kavējumu.

Atbildētājs likumisko procentu aprēķinu nav apstrīdējis, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība par likumisko nokavējuma procentu piedziņu ir apmierināma, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājai likumiskos procentus 42,19 *euro* par laika periodu no 2014.gada 31.marta līdz 2017.gada 15.decembrim.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.panta pirmo daļu, puses savas tiesības realizē sacīkstes formā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Civillikuma 1838.pants paredz, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētājs pamatotus iebildumus pret prasību nav cēlis, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus un pretējus pierādījumus tiesai nav iesniedzis, vien norādījis, ka ir bezdarbnieks bez algota darba ar veselības problēmām un nepietiekamiem iztekas līdzekļiem, kas nav pamats prasības

noraidīšanai, jo sliktais finansiālais stāvoklis neatbrīvo atbildētāju no pienākuma veikt samaksu par patērēto elektroenerģiju. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegtos rakstveida pierādījumus, kas pamato prasību, kā arī prasības summas aprēķinu.

Līdz ar norādīto tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā un no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams parāds 192,61 *euro*, līgumsods 5,37 *euro* un likumiskie procenti 42,19 *euro* par laika periodu no 2014.gada 31.marta līdz 2017.gada 15.decembrim.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1. un 3.punktu tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Prasītāja ir samaksājusi valsts nodevu 71,14 *euro* (lietas 9.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro* (lietas 10.lapa).

No uzziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem (lietas 3.lapa) redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmērs ir 2,17 *euro*, tādējādi prasītājai ir atlīdzināmi ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi to faktiskajā apmērā.

Ievērojot minēto, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 73,31 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, [..]. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93.–97., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Latvenergo", reģistrācijas Nr.40003032949, galveno parādu 192,61 *euro*, līgumsodu 5,37 *euro*, likumiskos procentus 42,19 *euro* par laika periodu no 2014.gada 31.marta līdz 2017.gada 15.decembrim un tiesas izdevumus 73,31 *euro*, kopā 313,48 *euro* (trīs simti trīspadsmit *euro*, 48 centi).

Samaksa veicama AS "Latvenergo", reģistrācijas Nr.40003032949, kontā AS "SEB banka", konta numurs LV93UNLA0050007013441.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2018.gada 9.aprīļa, Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese K.Vinte-Korme